

[Ebba Strange]

for ophobning af persondata i store centrale registre.

Derimod afviser vi ikke, at EDB-systemer er praktiske redskaber til behandling af data, og det kan synes rimeligt, at små offentlige institutioner, der ikke opererer med særlig følsomme data, får lettere adgang til at oprette EDB-registre. Vi har heller ikke noget imod, at det bliver de kommunale myndigheder, der får beføjelsen til at træffe den politiske afgørelse om registre, der oprettes for et mindre antal kommuner.

Det største problem, som også er blevet nævnt her i dag, i forbindelse med offentlige myndigheders registrering af personer er samkøringen af forskellige registre og videregivelse af oplysninger fra ét register til et andet. Justitsministeren skelner i sin redegørelse mellem samkøring, der tjener til løbende forebyggende kontrol, og efterfølgende kontrol. Som eksempel på forebyggende kontrol nævnes samkøring af oplysninger fra stats-skattedirektoratet med sager om kontanthjælp efter bistandsloven. De samkøring skulle forhindre, at folk får udbetalt for meget i bistandshjælp.

Efter vores opfattelse i SF er dette et ubehageligt og skræmmende eksempel på samkøring. En sådan form for samkøring er med til at gøre sociale klienter til objekter for sagsbehandling. Hvis myndighederne alligevel selv kan skaffe sig alle mulige oplysninger, fratager man klienten en større del af ansvaret for sin egen situation, herunder ansvaret for, hvilke informationer hun ønsker at videregive, og ansvaret for, at de informationer, hun videregiver, er korrekte. Det mindsker kontakten mellem klient og sagsbehandler. Det bygger på mistænksomhed over for klienten. Det er formynderisk og retter sig først og fremmest mod mennesker, der i forvejen er i en ofte ydmygende underdanig situation, og derfor advarer vi fra SFs side mod disse former for samkøring og videregivelse af oplysninger. Det er vigtigt, at det offentliges kontrol med befolkningen er åben, så åben, at man selv kan kontrollere den. Den åbenhed opnås først og fremmest ved, at man spørger personer selv ud om de oplysninger, der er nødvendige.

Det var lignende overvejelser, der lå bag, da vi fra SFs side stillede spørgsmål herinde til arbejdsministeren om den planlagte samkøring mellem CRAM og sygedagpengeregistret i Køge.

Nu blev det jo heldigvis forpurret på grund af Køge kommunes modstand, men tanken om samkøringen var efter vores mening uacceptabel, fordi den bygger på ideen om, at når man nu alligevel har alle disse registre, kan man lige så godt bruge dem til en efterfølgende kontrol.

Vi mener, at følsomme oplysninger kun må videregives til andre offentlige myndigheder, hvis det er i overensstemmelse med de forudsætninger, hvorunder de er afgivet.

Når det drejer sig om samkøring, skelner vi meget mellem følsomme og ikke følsomme oplysninger. Vi havde derfor intet imod kontrollen med de glatløbede haglgeværer eller på skatte- og afgiftslovene, men i de tilfælde, hvor mennesker er kommet for at bede om hjælp og i den forbindelse afgiver oplysninger, og det vil sige særlig over for sociale myndigheder, sundhedsmyndigheder, psykologisk og psykiatrisk bistand, må udgangspunktet være den generelle tavshedspligt. Hvis oplysninger herfra videregives uden den hjælpsøgendes samtykke, så svigtes tilliden mellem systemet og klienten. Det gælder også videregivelse af oplysninger til politiet, noget, vi har drøftet i forbindelse med tavshedslovgivning og offentlighedslovgivning.

Det er bare blevet alt for uhyggelig let at videregive oplysninger med alt det EDB, der findes, og derfor er der efter vores mening brug for strengere regler i forbindelse med samkøring af registre.

Videregivelse af oplysninger har en nær sammenhæng med samkøring, nemlig personers integritet. Efter SFs opfattelse bør hovedreglen om, at det er forbudt at videregive oplysninger fra det offentlige til private, opretholdes. Skal sådanne oplysninger gives, må det ske via den person selv, som oplysningerne angår. Det er uacceptabelt, at informationer om personer sendes rundt uden om personen.

Om egenaces i forhold til offentlige registre vil jeg foreslå, at der udsendes en grundig information til borgerne om deres ret til at se, hvad der er registreret om dem, eventuelt udsendes en fortegnelse over de registre, der findes, så man kan få en forestilling om, hvor man kunne være registreret, hvor det er, man skal spørge. Det ville være betryggende, hvis flere benyttede sig af muligheden for egenaces for at kunne få slettet de fejl, der givet findes i systemerne.